

10 mei 2009

FASO-Nieuwsbrief – 2009 nummer 3

Beste lezer,

Ook deze keer kunnen we u als redactie weer een rijk gevulde FASO-Nieuwsbrief aanbieden, met een grote diversiteit aan artikelen en nieuwsitems. Het is verheugend te zien dat een groot aantal artikelen over het thema 'jeugd en muziek' gaat, met zelfs een terugblik op de jeugd van de grote componist Louis Andriessen. We kunnen er natuurlijk niet omheen dat het voor de muziekbeoefening in het algemeen en voor onze orkesten in het bijzonder van levensbelang is om veel, heel veel aandacht aan de jeugd en hun muzikale opleiding te besteden. En daar wil de FASO op inspringen met haar jeugdbeleid.

Een ander 'hot item' is uiteraard het Europees Orkesten Festival, onderdeel van 60 jaar FASO. Over minder dan 2 weken is het zover. De deelnemers zijn bekend en geven acte de présence tijdens de gevarieerde concerten. Bij deze een oproep om in groten getale van uw belangstelling blijk te geven. Er zijn 'bergen werk' verzet door de organisatie en dat verdient erkenning! We wensen het FASO-bestuur een muzikaal en een in alle opzichten geslaagd festival toe!

Verder aandacht voor de componist Stephen Westra en een aantal interessante projecten/concerten. Ten slotte een artikel over het Fonds voor Cultuurparticipatie: het is zeker de moeite waard om u bij de start van een groot project de vraag te stellen of dit fonds financiële steun kan bieden.

We wensen u veel leesplezier!

Redactie FASO-Nieuwsbrief
(Piet Boekhoudt, Jet Katgert en Wil Senden)

P.S. Leest u de nieuwsbrief liever op papier, dan kunt u de [nieuwsbrief in pdf-formaat](#) uitprinten. Verder kunt u vorige edities van de nieuwsbrief lezen in het [nieuwsarchief](#).

Europees Orkesten Festival

Rijk gevuld concertprogramma tijdens Hemelvaartweekend

Het Europese Orkesten Festival staat voor de deur. De workshops zijn vastgesteld, de vliegtickets zijn gekocht, de bussen gereserveerd en de kamers toegewezen. De concerten zijn gepland en daar kunt u natuurlijk allemaal van komen genieten!

Op vrijdagavond 22 mei zijn er concerten in Schouwburg de Voorveghter in Hardenberg door jeugdorkesten uit Ierland en Rotterdam, aangevuld met concerten door orkesten uit Tsjechië en Liechtenstein. Een zeer afwisselend programma met Bach, dansen uit Liechtenstein, filmmuziek en muziek van Benda (solist Rudolf Zelenka, cembalo) en Wieniawsky (solist Rachel Wieser, viool). Op dezelfde avond is er ook een concert in de Grote of Maria Kerk in Meppel. Daar speelt het Drents Symfonie orkest m.m.v. het Meppeler Kamerkoor Cigale een hedendaagse (maar zeer toegankelijke) compositie van Carlos Michans. Het Noorse Orkest van Romerike

speelt o.a. het eerste deel uit het pianoconcert van Grieg (solist Ole Christian Haagenrud). Het Bulgaarse orkest Anima laat ons kennis maken met Bulgaarse muziek met als solisten Sevdana Miroslava Popova (viool) en Hirismir Damyanov (zang).

De grote afsluitende manifestatie is op zondag 24 mei om 10:30 uur in Hoogeveen, in de Tamboer. Hier zullen Mahler, Wagenaar en Berlioz te horen zijn. Ook zal daar de film *The Snowman* getoond worden, begeleid door live filmmuziek!

Meer informatie over de concerten en kaartverkoop vindt u in de [concertenflyer](#). Informatie over het Europees Orkesten Festival vindt op de [FASO-website](#).

20 jaar Haydn Jeugd Strijkorkest

Concert en symposium 'Het geheim van het Haydn'

Dit jaar bestaat het Haydn Jeugd Strijkorkest 20 jaar. Het vierde lustrum viert het orkest in Groningen op 6 en 7 juni 2009. Het weekend omvat, naast een concert in De Oosterpoort te Groningen, een symposium en een kamermuziekconcert. Het symposium '*Het geheim van het Haydn*' stelt de vraag waarom het spelen in een jeugdorkest zo vaak de doorslaggevende factor is (geweest) bij de ontwikkeling van muzikaal talent. Meer informatie op www.hjso.nl.

Jeugd Symfonie Orkest Drenthe wint eerste prijs

Optreden bij Europees Muziekfestival in België

Het Jeugd Symfonie Orkest Drenthe heeft afgelopen weekend een eerste prijs behaald op het Europees Muziekfestival voor jeugdorkesten.

In het Belgische Neerpelt namen bijna 100 ensembles deel aan het festival met 4000 muzikanten uit 22 landen.

Het Jeugd Symfonie Orkest Drenthe deed voor de eerste keer mee. De leden van het orkest zijn gevorderde leerlingen van de Drentse muziekscholen.

De internationale jury was zeer te spreken over de muzikale kwaliteit en de bevoegdheid van het orkest en dirigent Lubertus Leutscher.

Leutscher is solotrompettist bij het Noord Nederlands Orkest. Zie ook de [website](#) van het JSOD.

FASO ontwikkelt jeugdbeleid

Ontwikkeling van o.a. leerplan voor strijkers

De redactie ontving de volgende bijdrage van de Werkgroep Jeugdbeleid van de FASO:

Door de Werkgroep Jeugdbeleid (Wilma van der Heide, Frank Peelen, Wil Senden) zijn gesprekken met Kunstfactor in gang gezet over een opleidingskader voor symfonieorkesten. Gezien de ernstige vergrijzing

van de FASO-orkesten is een goed opgezet jeugdbeleid urgent geworden.

Voor dit opleidingskader zal een raamleerplan worden opgezet zoals dat in de wereld van de blaasmuziek (harmonie, fanfare, brassband - HAFABRA) al vele jaren in gebruik is, maar dan toegesneden op het symfonieorkest en vooral op strijkers.

Chantal Vromans, beleidsmedewerker Kunstfactor, heeft hierover op de Algemene Ledenvergadering van 21 maart j.l. al het een en ander nader toegelicht. De volgende stap zal een expertmeeting zijn om een breed draagvlak voor dit opleidingskader te kunnen creëren. Hiervoor zijn niet alleen directeurs van muziekscholen, dirigenten, muziekpedagogen etc. nodig maar vooral 'boegbeelden' uit de diverse koepels en de landelijke muziekbeoefening (sleutelfiguren met visie). Daarnaast zal de Werkgroep ook eigen jeugdbeleid in werking gaan zetten en mogelijke samenwerking met jeugdorkesten nader onderzoeken. We houden u op de hoogte van deze ontwikkelingen, maar hopen in ieder geval op de najaarsvergadering een plan te kunnen presenteren.

De werkgroep stelt het zeer op prijs als u ons deelgenoot maakt van uw ideeën en melding maakt van leuke jeugdprojecten door FASO-orkesten. We kunnen van elkaar leren!

U kunt uw reactie doorgeven via wilmavdheide@telfort.nl.

PEP-pakket binnenkort beschikbaar

Instrumentenparade en lespakket

Eerder maakten we in deze nieuwsbrief melding van het PEP-pakket, dat i.s.m. de FASO en Stichting Jeugdorkesten Nederland wordt ontwikkeld in het Promotie- en Educatie Project voor het basisonderwijs van Kunstfactor.

Behalve algemene informatie over symfonie- en strijkorkest (en accordeonorkest) is er in het PEP-pakket ook muziek te beluisteren, hiervoor speciaal gecomponeerd door Nico Brandon (*Rond Europa*) en Hans Scheepmakers (*Snarenspeel*).

De uitvoerende orkesten zijn het Hofstads Jeugdorkest uit Den Haag en Het Cuypersensemble uit Hilversum. In de instrumentenparade komen achtereenvolgens een strijkkwartet, een duo voor viool en altviool, een duo voor cello en contrabas en een harpduo aan bod. Ook is een aantal portretjes van jeugdige muzikanten uit deze orkesten opgenomen: een concertmeester, een violist, een contrabassist, een harpist en een slagwerker.

Er is een lesprogramma met werkbladen (werkopdrachten en luisteractiviteiten), CD en de DVD *De ontdekking van het symfonieorkest*.

Het PEP-pakket gaat € 109.-, exclusief verzendkosten, kosten. Zie voor verdere informatie de website van [Kunstfactor](http://Kunstfactor.nl).

Nieuwe werken van Stephen Westra

Aanwinsten voor FASO-bibliotheek

In de FASO-bibliotheekcollectie zijn sinds kort de partituren van drie orkestwerken van Stephen Westra opgenomen. Westra (geboren in 1967) studeerde o.a. compositie aan het Utrechts Conservatorium bij Ed de Boer (Alexander Comitas) en Henk Alkema. Zijn werken – waaronder zich ook liederen, kamer- en pianomuziek bevinden – worden regelmatig uitgevoerd in binnen- en buitenland. Zijn werk is tonaal en toegankelijk; zoals een musicoloog eens zei: “Een neefje van Prokofjev, maar een grappig neefje.” Westra schrijft daarnaast artikelen over muziek in opdracht van concertzalen, orkesten en bladen als *Klassieke Zaken*; zie ook zijn website www.stephenwestra.nl.

Geluidsfragmenten van de drie werken van Stephen Westra zijn op de FASO-website te beluisteren; zie de [aanwinstenlijst](#). Het stemmenmateriaal kunt u via de FASO bij de componist aanvragen.

Lees verder voor Stephen Westras omschrijving van de drie stukken:

Variations for strings opus 20a

Voor strijkorkest. Negen van karakter zeer verschillende variaties, van grappig tot verstillend, over een melancholiek thema. Geschreven in 2006 in opdracht van het Hafnia Chamber Orchestra in Kopenhagen. Dat is een beroepsorkest, maar het stuk is ook uitstekend te spelen door goede amateurs.

Picasso Polka opus 14

Volgens licht Strawinskiaans recept gaan hier polkaflarden á la Strauss door een soort twintigste-eeuwse fragmentatiemolen. Een bijzonder vrolijk, dansant stuk! De eerste uitvoering was in 1998 door het toenmalige kamerorkest van het Residentieorkest o.l.v. Alexandru Lascae. Later nam het Ricciotti Ensemble en het Heemsteeds Kamerorkest het mee op tournees naar Ierland en Japan. Technisch niet veeleisend.

Pumps & Circumstances opus 11

Dit werk werd in 1994 geschreven voor het lustrumconcert van een studentenorkest in Utrecht in de grote zaal van Vredenburg. Vandaar het soms wat cabareteske, en de titel... Met halverwege een langzame foxtrot en her en der thema's van Jiddische snit. De uitvoerenden moesten soms wat aan Bernstein denken. Door amateurs goed te spelen!

Gesignaleerd: ENCORE!MAGAZINE

Prachtige multimediale website voor jongeren

Graag maken we u attent op de prachtige [muzieksite](#) van Martine Mussies. Dit is een echte multimediale website met een schat aan informatie over muziek en dans en alles wat daar maar mee samenhangt. Via de link kom je bij een aankondiging van E!M oftewel ENCORE!MAGAZINE, een webmagazine waarvan net weer een

nieuwe editie is verschenen. In deze editie artikelen over Prokofjev en Bach (dit laatste inclusief bladmuziek). Verder in deze editie een artikel over de jonge componiste Cathy van Eck, de rubriek "Music in the Movies" met een recensie over de filmmuziek bij "Revolutionary Road" en zelfs een muzieksudoku! Dit alles rijkelijk gestoffeerd met links naar webpagina's en filmpjes. Op een forum kan iedereen meediscussiëren over de EIM-artikelen en over alles wat zoal met muziek te maken heeft: favoriete instrumenten, recensies, tips, etc.

Het EIM richt zich op jonge mensen, in het bijzonder VWO-leerlingen die culturele en kunstzinnige vorming in hun pakket hebben. Iedereen die muziek maakt, kan er wel wat van zijn gading in vinden. De verleiding was groot om eindeloos te blijven rondstruinen op deze site. Maar ik had beloofd uiterlijk vandaag een stukje erover aan te leveren, dus kijkt u vooral zelf.

(bijdrage van Jet Katgert)

Dag in de Branding

Programma *Jongensjaren* gewijd aan Louis Andriessen

Op initiatief van het Koninklijk Conservatorium organiseert *Dag in de Branding* een bijzondere editie, gewijd aan werk van Louis Andriessen dat nog nooit eerder of slechts een enkele keer tot klinken kwam. Het betreft hier werken van Andriessen die hij schreef in de periode van de laatste fase van zijn studie op het Koninklijk Conservatorium tot aan zijn terugkeer van zijn studie bij Luciano Berio in Italië.

Het programma dat 'Jongensjaren' heet, bestaat uit drie verschillende concerten.

Het Residentie Orkest brengt twee orkestwerken van Andriessen in première die hij destijds als balletmuziek in gedachten had. Dat is daarom interessant, omdat Andriessen zich in de jaren daarna distantieerde van het schrijven voor orkest. In deze jeugdwerken zijn zijn helden van toen niet ver weg, maar is zijn eigen stem al onmiskenbaar aanwezig. Het orkestprogramma is aangevuld met twee werken van Andriessens leermeester Luciano Berio die zelden te horen waren in Nederland.

In Theater De Regentes brengen ensembles van het Koninklijk Conservatorium drie meer conceptuele werken voor ensemble ten gehore. Het abstracte een, twee, een studie in complexe ritmiek die destijds niet goed uit te voeren viel, het theatrale en brutale Spektakel voor improvisatoren en groot ensemble en *Sonate opus 2 no. 1*. Dit werk is een krankzinnige deconstructie van het eerste deel van een Beethoven sonate met dat opusnummer. Deze compositie zal in een werkgroep van de compositieafdeling van het Koninklijk Conservatorium worden gereconstrueerd en speelklaar worden gemaakt.

Het derde concert op de avond, in de Nieuwe Kerk, is een boekje van prachtige kleine juweeltjes. Verschillende korte en intieme kamermuziekwerken, vaak voor vrienden geschreven, klinken daar naast zijn *Missa ad honorem dei creatoris*, die Louis' vader Hendrik Andriessen in gedachte brengt. De avond wordt afgesloten met de Mis van Igor Strawinsky. Studenten van het Koninklijk Conservatorium

musiceren in dit concert met musici van het Residentie Orkest onder leiding van Sylvain Cambreling.

Het feit dat veel van dit repertoire nog nooit ten gehore is gebracht maakt deze dag extra bijzonder. Er zal een mooi geïllustreerd boek verschijnen dat de jongensjaren van Louis Andriessen tot onderwerp heeft. Ook zijn er plannen om deze concerten te documenteren en later als cd te presenteren.

Zie verder de website van [Dag in de Branding](#).

USKO zoekt concertmeester

Vacature te vervullen per september

Het Utrechts Studenten Koor en Orkest, het grootste studentenmuziekgezelschap van Nederland, zoekt per september een nieuwe concertmeester. Deze gezellige groep studenten studeert ieder jaar drie programma's in. Komend jaar zullen o.a. Schuberts *Symfonie nr. 8 in b "Onvoltooide"*, *Missa in c KV 427 "Große Messe"* van Mozart en de *Matthäus Passion* van Bach op het programma staan. In het voorjaar van 2010 zal het USKO met het lustrumprogramma in het Concertgebouw in Amsterdam staan!

Eén van de tradities van het USKO is een jaarlijks kamp om één van de drie grote Bachwerken in te studeren, waarmee later op tournee gegaan wordt.

Naast muziek, is gezelligheid een belangrijk onderdeel van het USKO. Zo worden door het jaar heel veel activiteiten georganiseerd.

Wil je meer informatie of wil je weten wat de eisen voor het concertmeesterschap zijn? Neem dan contact op met het USKO via usko@usko.nl of 030-2538785. Zie ook de [website](#) van het USKO.

I Romantici zoekt deelnemers zomertournee

Vorbereitung koor en orkest in Italië

Stichting I Romantici gaat deze zomer voor de vierde keer op zomertournee. Met een uitnodiging van het befaamde Emilia Romagna festival voor twee concerten en een concert in Slovenië lijkt de buitenlandse tournee spectaculairder dan ooit te worden. Op het programma staat een hoogtepunt uit de Italiaanse romantiek, het Requiem van Verdi voor koor, orkest en vocale solisten.

I Romantici bestaat dit jaar uit 160 gevorderde amateurs, conservatoriumstudenten en professionele musici, die voor deze gelegenheid zijn samengesmeed tot een koor en orkest van hoog niveau. De muzikale leiding is in handen van dirigent Chris Pouw. De vocale solisten zijn dit jaar extra bijzonder. Aanstormend Nederlands talent met Marieke Steenhoek (sopraan) en Maaïke Poorthuis (mezzosopraan) en bekende namen uit de Italiaanse operawereld; Gian Luca Pasolini (tenor) en Stefano Rinaldi Miliani (bas).

beluisteren!

De kosten voor deze dag zijn: €17,50 euro (inclusief diner: €32,50). Wegens overweldigende belangstelling is de inschrijving voor blazers op 20 april gesloten. Bij de strijkers, het slagwerk en op harp zijn nog enkele plekken te vergeven.

Op www.timbresdivers.nl vindt u meer informatie.

Fonds voor Cultuurparticipatie

Subsidie voor culturele projecten met landelijke uitstraling

Het zelf schilderen, muziek maken, dansen of werken als vrijwilliger in bijvoorbeeld een erfgoedinstelling verrijkt en verdiept het leven van miljoenen inwoners van Nederland. Het Fonds voor Cultuurparticipatie wil samen met gemeenten, provincies en culturele instellingen bijdragen aan een divers en levendig cultureel klimaat.

Aandachtsgebieden zijn amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur. Dit staat in het beleidsplan voor de periode 2009-2012 dat het fonds aan de Minister van OCW heeft aangeboden.

Om dit te realiseren werkt het fonds samen met gemeenten en provincies die al eerder hun aanvragen bij het fonds hebben ingediend. Ook instellingen en verenigingen kunnen aanvragen indienen bij het fonds. In aanmerking komen projecten met een landelijke uitstraling gericht op het vergroten van actieve cultuurparticipatie. In totaal heeft het fonds een budget beschikbaar oplopend van € 25 miljoen in 2009 tot € 31 miljoen vanaf 2010.

Het beleidsplan is te downloaden vanaf de site:

www.cultuurparticipatie.nl.

Kopij FASO-Nieuwsbrief

Lever uw bijdrage!

Kopij voor de volgende nieuwsbrief kunt u **uiterlijk 7 juni 2009** sturen naar: redactie@fasobib.nl. De deadlines en verschijningsdata van de FASO-Nieuwsbrief voor de komende maanden zijn weergegeven in onderstaande tabel:

	Deadline	Verschijningsdatum
2009-4	7 juni	21 juni
2009-5	21 augustus	4 september
2009-6	2 oktober	16 oktober
2009-7	27 november	11 december

FASO-Nieuwsbrief